

ДОКЛАД

от Младен Маринов - министър на вътрешните работи

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА) внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

Проектът е изготвен в изпълнение на Решение № 704 на Министерски съвет от 2018 г. за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване (РМС № 704/2018 г.). Във връзка с предоставянето на административни услуги в приложенията към Решение № 704 от 2018 г. са дадени препоръки към административните органи за съобразяване на действащите нормативни актове с изискванията, въведени в Административнопроцесуалния кодекс, Закона за администрацията, Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и Закона за електронното управление, като служебно събиране на информация, създаване на подходяща организация на обслужване, въвеждане на вътрешна административна услуга и други чрез извършване на съответната промяна в нормативните актове.

При предоставянето на административни услуги от Министерството на вътрешните работи (МВР) се наблюдава в известна степен отклонение от изискванията на АПК, ЗА, ЗОАРАКДС и ЗЕУ. Не се спазва напълно императивната норма на чл. 5, ал. 2 от ЗОАРАКСД, че административният орган не може да изисква предоставяне на информация или документи, които са налични при него или при друг орган, а ги осигурява служебно за нуждите на съответното производство. Не се прилага достатъчно механизмът на вътрешна административна услуга по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на Закона за администрацията. В ПИБЛД, ППЗЧРБ и Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с Постановление № 198 на Министерския съвет от 2011 г., липсват разпоредби, които да регламентират посочените пропуски в нормативната уредба. Това е предпоставка за нарушаване на принципите на административно обслужване и занижаване качеството на предоставяните административни услуги. Изпълнението на препоръките в РМС № 704 от 2018 г. не е въпрос само на създаване на подходяща организация за осъществяване на дейността, съществуващите проблеми не могат да се преодолеят само по този начин. Необходима е промяна в съществуващото законодателство.

Поради това е изготвен проект на ПМС, който предвижда изменение и допълнение в следните нормативни актове:

1. Правилник за издаване на българските лични документи, приет с Постановление № 13 на Министерския съвет от 2010 г. (ПИБЛД):

Съгласно разпоредбите на чл. 20, ал. 1, т. 1 и 22, ал. 6, т. 1 от ПИБЛД, при подаване на заявление за подмяна или издаване на паспорти и лична карта се изисква прилагане на декларация по чл. 17, ал. 1 от ПИБЛД. Така разписани, разпоредбите може да бъдат тълкувани, че декларация по чл. 17, ал. 1 от ПИБЛД следва да бъде прилагана, дори когато вече е подадена и се намира в друго звено на МВР. Това затруднява гражданите. Предвижда се промяна, че в случаите на подмяна на лична карта или издаване/подмяна на паспорт при изгубване, кражба, повреждане или унищожаване на паспорта се прилага декларация по чл. 17, ал. 1, само когато такава не е подавана, и удостоверятелен документ за тези обстоятелства, ако има издаден такъв документ от компетентните органи.

За издаването на разрешение за пребиваване по чл. 42, ал. 2 от ПИБЛД на постоянно или дългосрочно пребиваващ в Република България чужденец и лице без гражданство при подаването на заявлението за издаване на български личен документ се изисква предоставяне на документ - удостоверение за вписване в регистрите на населението, който се издава от общинската администрация. При предоставянето административни услуги от административните органи не се спазва принципа за еднократно събиране на данни и автоматизиране на процесите чрез осигуряване на служебен обмен. Следва да се предвиди отпадане на изискването за предоставяне на удостоверение за вписване в регистрите на населението за чужденците с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване и лицата без гражданство, установили се трайно и преимуществено в Република България, в случаите на подаване на заявление за издаване на разрешение за пребиваване на картов носител.

При подаване на заявление за издаване на български документи за самоличност по реда на чл. 46, ал. 2 от ПИБЛД на чужденци, получили статут на бежанец, хуманитарен статут или получили убежище, навършили 14 години, се представя официален документ, издаден от органите, които предоставят статут на бежанец, хуманитарен статут или убежище. Такъв документ не следва да се изисква от чужденците, а да се получава по служебен път. Изискването за предоставяне на официален документ за предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или убежище при заявяване издаването на български личен документ на лицето е въведено с оглед осъществяване идентификацията на заявителя. С оглед характера на процедурата по предоставяне на международна закрила, е често срещана практика лицето да не разполага с национален документ за самоличност. Това обстоятелство допълнително затруднява процедурата по идентификация на лицето, когато заявява услугата за издаване на съответния български личен документ. Задължението за представяне на официален документ за предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или убежище е продиктувано и от обстоятелството, че посочените заявители са чувствителна група лица, с чиито статут може да се злоупотребява. Издават им се и документи, с които могат да пътуват в чужбина. Това налага повишено внимание в хода на предоставяне на заявеното административно обслужване. Предвид изложеното, официален документ за предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или убежище следва да се изисква само в случаите на първо издаване на документ за самоличност.

Съгласно действащата разпоредба на чл. 48, ал. 1, т. 4 от ПИБЛД, към заявлението за издаване на документ за самоличност на чужденци, получили статут на бежанец, хуманитарен статут или убежище се изисква предоставяне на удостоверение за вписване в регистъра на населението по постоянен адрес. Предвид това, че тази информация може да бъде получена по служебен път, следва да се допълни чл. 48 от ПИБЛД чрез създаването на нова ал. 2, която да

предвижда, че документът по ал. 1, т. 4 не се представя, в случай че промяната е отразена в Национална база данни „Население“.

2. Правилник за прилагане на Закона за чужденците в Република България, приет с Постановление № 179 на Министерския съвет от 2011 г. (ППЗЧРБ):

В чл. 18, ал. 3 от ППЗЧРБ е предвидено, че за получаване право на продължително пребиваване или продължаване срока на пребиваване на член на семейство на основание чл. 24, ал. 1, т. 5 ЗЧРБ чужденецът от български произход прилага удостоверение за раждане, а когато е невъзможно представянето на удостоверение за раждане, се прилага удостоверение от Държавната агенция за българите в чужбина. Не е предвидено Държавната агенция за българите в чужбина да осигури предоставянето на услугата като вътрешна административна услуга, както и да осигури достъп до Системата за удостоверяване на български произход и деловодна система, водена от Държавната агенция за българите в чужбина. Следва да се предвиди, че чужденецът от български произход прилага удостоверение за раждане, а в случаите, когато е невъзможно представянето на удостоверение за раждане, дирекция „Миграция“ при МВР и отдел/сектори/групи „Миграция“ при областните дирекции на МВР (ОДМВР) прилагат служебна справка относно българския произход на чужденеца, ако информацията е отразена в електронна система, поддържана от Държавната агенция за българите в чужбина. До осигуряване на техническа възможност за достъп до системата чужденецът следва да представя на дирекция „Миграция“ при МВР и отдел/сектори/групи „Миграция“ при ОДМВР удостоверението за български произход, издадено от Държавната агенция за българите в чужбина.

В чл. 30 ал. 1, т. 1 и ал. 3, т. 2 от ППЗЧРБ се изисква за получаване право на продължително пребиваване на основание чл. 24в ЗЧРБ чужденецът, приет за редовно обучение във висше училище, да приложи удостоверение за приемането му за обучение в Република България, издадено от Министерството на образованието и науката, удостоверение, издадено от висшето училище, че чужденецът ще се обучава през съответната година и документ, удостоверяващ, че чужденецът е приет като студент във висше училище в Република България. Следва да се предвиди промяна в чл. 30 от ППЗЧРБ за отпадане на изискването за предоставяне на тези документи, както документите по чл. 30 ал. 1, т. 1 и ал. 3, т. 2 от ППЗЧРБ да не се изискват от чужденеца в случаите, когато информацията е отразена в регистър, поддържан от Министерство на образованието и науката.

В чл. 35 от ППЗЧРБ е предвидено, че за получаване право на постоянно пребиваване на основание чл. 25, ал. 1, т. 1 ЗЧРБ чужденецът прилага документите по чл. 34, ал. 1, т. 1, 2 и 5 от ППЗЧРБ, нотариално заверена декларация от собственика за предоставяне на адрес на пребиваване и удостоверение за раждане, а в случаите, когато е невъзможно представянето на удостоверение за раждане, се прилага удостоверение от Държавната агенция за българите в чужбина. Следва да се предвиди възможност в случаите, когато е невъзможно представянето на удостоверение за раждане, службите за административен контрол на чужденци да прилагат служебна справка относно българския произход на чужденеца, когато информацията е отразена в електронна система, поддържан от Държавната агенция за българите в чужбина.

3. В Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с Постановление № 198 на Министерския съвет от 2011 г., в чл. 17, ал. 4, т. 2 е предвидено, че покана-декларация от юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, за издаване на виза за краткосрочно пребиваване с цел бизнес отношения се изготвя по образец съгласно приложение № 5, подписана и печатана от канещото лице, заверена от нотариус и от службите за административен контрол на чужденците, при представяне на копие от удостоверение за регистрация в съответната териториална дирекция на Националната агенция по приходите по седалището на юридическото лице. Следва да се предвиди проверката

относно регистрацията в съответната териториална дирекция на Националната агенция по приходите по седалището на юридическото лице да се прави служебно.

Проектът на ПМС няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, за което е изготвена и приложена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от УПМСНА, одобрена от министъра на финансите.

С проекта на ПМС не се предвижда въвеждане на европейско право, поради което не е изготвена и приложена таблица за съответствие с европейското право.

Проектът на ПМС не предвижда въвеждане на нов регулаторен режим, поради което не е изготвено и приложено мотивирано становище относно необходимостта от въвеждането на такъв режим.

Документите за приемане на проекта на ПМС са съгласувани по реда на чл. 32 от УПМСНА, като становищата на министрите и ръководителите на ведомствата са отразени съгласно приложената справка.

В изпълнение на изискванията на чл. 26 от Закона за нормативните актове, проектът на Постановление, проектът на доклад от министъра на вътрешните работи до Министерския съвет, формулярът за частична предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ бяха публикувани на интернет страницата на Министерство на вътрешните работи и на Портала за обществени консултации. Получените в едномесечния срок за обществени консултации бележки, предложения и констатации са отразени съгласно приложената справка, която е публикувана на посочените страници.

Въз основа на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от УПМСНА,

П Р Е Д Л А Г А М :

Министерският съвет да разгледа и приеме проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

МИНИСТЪР:

Младен Маринов